

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

**DĖL VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS PIRMOJO BLOKO
EKSPLOATAVIMO NUTRAUKIMO PROGRAMOS PATVIRTINIMO**

2001 m. vasario 19 d. Nr. 172

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo įstatymo (Žin., 2000, Nr. [42-1189](#)) 4 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo programą (pridedama).

2. Paveisti Ūkio ministerijai:

2.1. iki 2001 m. kovo 1 d. patvirtinti Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo programos įgyvendinimo priemonių planą;

2.2. iki 2004 m. liepos 1 d. kartu su komisija Nacionalinės energetikos strategijos nuostatų, susijusių su Ignalinos atominės elektrine, įgyvendinimui koordinuoti parengti naują Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo 2005–2010 metų programą ir pateikti ją Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

3. Nustatyti, kad Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo programos įgyvendinimo priemonių planas finansuojamas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžete atitinkamoms ministerijoms ir kitoms valstybės ir savivaldybių institucijoms, atsakingoms už plano vykdymą, patvirtintų bendrųjų asignavimų, valstybės investicijų programų lėšų ir kitų šaltinių.

MINISTRAS PIRMININKAS

ROLANDAS PAKSAS

APLINKOS MINISTRAS,
L. E. ŪKIO MINISTRO PAREIGAS

HENRIKAS ŽUKAUSKAS

VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS PIRMOJO BLOKO EKSPLOATAVIMO NUTRAUKIMO PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ši programa parengta Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo įstatymo (Žin., 2000, Nr. [42-1189](#)) nuostatomis įgyvendinti. Numatomi šie valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės (toliau vadinama – Ignalinos AE) pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo etapai:

pirmasis etapas – pasirengimas nutraukti eksploatavimą (2001–2004 metai);

antrasis etapas – pasirengimas išmontuoti įrenginius ilgalaikio saugojimo laikotarpiui (2005–2010 metai);

trečiasis etapas – įrenginių ir pastatų išmontavimas tuoj pat po ilgalaikio saugojimo laikotarpio (priklausomai nuo pasirinktos strategijos 2011–2030 arba 2011–2080 metai).

2. Ši programa numato pirmojo etapo priemones, kurios bus įgyvendinamos 2001–2004 metais. Antrajam ir trečiajam etapams bus rengiamos atskiros programos, kai bus sukaupta daugiau konkrečios informacijos ir įvertinta pirmojo etapo patirtis.

3. Už šios programos įgyvendinimą atsakinga Ūkio ministerija, kuri kartu su Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. vasario 29 d. nutarimu Nr. 231 „Dėl komisijos Nacionalinės energetikos strategijos nuostatų, susijusių su Ignalinos atominė elektrine, įgyvendinimui koordinuoti“ (Žin., 2000, Nr. [19-467](#)) sudaryta komisija Nacionalinės energetikos strategijos nuostatų, susijusių su Ignalinos atominė elektrine, įgyvendinimui koordinuoti derina programą įgyvendinančių organizacijų veiklą, vertina programos įgyvendinimo padarinius ir nuolat informuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybę apie tai, kaip įgyvendinama programa.

4. Šios programos įgyvendinimui užtikrinti Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo (Žin., 2000, Nr. [66-1987](#)) nustatyta tvarka bus įkurtas Ignalinos AE regionas. Į jį įeis Ignalinos, Zarasų rajonų ir Visagino savivaldybių teritorijos, kurioms Ignalinos AE pirmojo bloko uždarymas turės tiesioginės įtakos.

II. PROGRAMOS TIKSLAI

5. Svarbiausieji programos įgyvendinimo pirmojo etapo tikslai yra šie:

5.1. užtikrinti saugų Ignalinos AE darbą pasirengimo nutraukti pirmojo bloko eksploatavimą metu ir vykdant jo eksploatavimo nutraukimo darbus;

5.2. užtikrinti, kad Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo parengiamieji darbai būtų atlikti iki 2005 m. sausio 1 dienos;

5.3. sušvelninti neigiamus socialinius ekonominius Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo padarinius Lietuvai, Ignalinos AE regiono gyventojams, ypač Ignalinos AE personalui, sudaryti sąlygas, palankias subalansuotai socialinei ekonominei šio regiono plėtrai;

5.4. užtikrinti projektų, atitinkančių programos priemones, rengimą ir įgyvendinimą;

5.5. suteikti valstybės paramą programoje numatytoms priemonėms įgyvendinti ir pritraukti tarptautinės paramos lėšas.

III. PAGRINDINĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS

6. Ūkio ministerija, Ignalinos AE, šią sritį reguliuojančios institucijos (Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija – VATESI, Aplinkos ministerija, Radiacinės saugos centras ir kitos techninės pagalbos organizacijos) turi tinkamai pasirengti papildomam darbo krūviui, kuris atsiras

įgyvendinant šią programą, ir įvykdyti nemaža organizacinių ir teisinių, techninių, socialinių ekonominių priemonių.

7. Organizacinės ir teisinės priemonės:

7.1. papildyti branduolinės energetikos teisinę bazę, priimti reikiamus įstatymus ir jų lydimuosius teisės aktus, kad tinkamai būtų reglamentuotas Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo procesas;

7.2. parengti norminius dokumentus, reglamentuojančius radiacinę saugą ir poveikį aplinkai Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo metu;

7.3. Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo numatyta tvarka sudaryti Ignalinos AE regioną;

7.4. Ignalinos AE regione įsteigti vykdomąjį organą – Ignalinos AE regiono plėtros agentūrą, kuri organizuotų ir vykdytų socialinių ekonominių projektų rengimą;

7.5. įsteigti Tarptautinį projektų valdymo skyrių prie Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo tarnybos (susidedantį iš Lietuvos ir užsienio specialistų, kurie rengtų ir padėtų įgyvendinti techninius projektus);

7.6. restruktūrizuoti Ignalinos AE siekiant patobulinti valdymą, saugos kultūrą, pasirengti nutraukti jos pirmojo bloko eksploatavimą ir dalyvauti liberalizuotoje elektros energijos rinkoje;

7.7. Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo (Žin., 1999, Nr. [50-1600](#)) nustatyta tvarka įsteigti valstybės įmonę Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūrą;

7.8. atlikti mokslinius tyrimus, susijusius su Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo sauga, poveikiu aplinkai ir žmogui;

7.9. rengti ir reguliariai teikti informaciją apie programos įgyvendinimą užsienio valstybėms – finansinėms donorėms.

8. Techninės priemonės – atlikti darbus, kad būtų gautas leidimas (licencija) galutinai sustabdyti Ignalinos AE pirmąjį bloką:

8.1. parengti radioaktyviųjų atliekų tvarkymo strategiją;

8.2. parengti Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo galutinį planą;

8.3. parengti Ignalinos AE pirmojo bloko sustabdymo pirmosios fazės projektą ir saugos analizės ataskaitą;

8.4. parengti Ignalinos AE eksploatavimo vienu bloku saugos pagrindimą;

8.5. įrengti naują katilinę, aprūpinančią šiluma Ignalinos AE ir Visagino miestą.

9. Socialinės ekonominės priemonės:

9.1. išsaugoti kvalifikuotą personalą kaip saugumo ir kokybės garantą nutraukiant Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimą ir eksploatuojant antrąjį bloką;

9.2. parengti Ignalinos AE regiono plėtros ir restruktūrizacijos planą ir jį įgyvendinti;

9.3. vykdyti socialinį ekonominį Ignalinos AE regiono monitoringą;

9.4. rengti ir įgyvendinti Ignalinos AE pirmojo bloko eksploatavimo nutraukimo socialinių padarinių sušvelninimo projektus;

9.5. siekiant sukurti ekonomiškai patrauklaus Ignalinos AE regiono įvaizdį ir pritraukti investicijas, nuolat analizuoti ir pristatyti Ignalinos AE regiono verslo/investavimo galimybes, įgyvendinti visuomenės informavimo ir bendradarbiavimo su visuomeninėmis organizacijomis priemones.

IV. FINANSAVIMAS

10. Ši programa finansuojama iš Tarptautinio Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo paramos fondo, tarptautinės paramos lėšų, Nacionalinio Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo fondo, Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir Ignalinos AE lėšų, iš Ignalinos AE regiono savivaldybėms skiriamų specialių tikslinių dotacijų ir iš Rėmimo fondo lėšų. Galimi ir kiti papildomi finansavimo šaltiniai. Europos plėtros ir rekonstrukcijos banko skiriamas lėšas iš Tarptautinio Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo paramos fondo (kurios bus

skirtos programos techninėms priemonėms finansuoti) administruos Tarptautinis projektų valdymo skyrius prie Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo tarnybos.

Šios programos socialinės ekonominės priemonės iš dalies bus finansuojamos pagal atskirą programą, numatytą Lietuvos Respublikos valstybės biudžete, ir iš tarptautinės paramos lėšų.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11. Šiai programai įgyvendinti rengiamas priemonių planas, sudarytas iš dviejų dalių: techninės-aplinkosauginės ir socialinės ekonominės.

Programos įgyvendinimo priemonių planą tvirtina Ūkio ministerija.

12. Šios programos įgyvendinimo eigą reguliariai svarsto komisija Nacionalinės energetikos strategijos nuostatų, susijusių su Ignalinos atominė elektrine, įgyvendinimui koordinuoti kartu su Ignalinos AE regiono taryba. Taryba ne rečiau kaip kartą per metus atsiskaito Lietuvos Respublikos Vyriausybei apie programos įgyvendinimo rezultatus. Remiantis komisijos sprendimais, programos įgyvendinimo priemonių planas kasmet tikslinamas atsižvelgiant į naujų iniciatyvų poreikius ir galimus finansavimo šaltinius, rengiami metiniai veiklos planai, juose numatomi atsakingi vykdytojai, priemonių įvykdymo terminai ir finansavimo šaltiniai.
